

Language Code : **19**

इस पुस्तिका में 24 मुद्रित पृष्ठ हैं।
This booklet contains 24 Printed pages.

SED-24-I

प्रश्न-पत्र-I / PAPER-I
तिब्बतन भाषा परिशिष्ट

Tibetan Language Supplement
भाग-IV & V / PART-IV & V

मुख्य परीक्षा पुस्तिका संख्या / Main Test Booklet No.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 23 व 24) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 23 & 24) of this Test Booklet.

मुख्य परीक्षा पुस्तिका कोड / Main Test Booklet Code

J

तिब्बतन में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें। / FOR INSTRUCTIONS IN TIBETAN SEE PAGE 2 OF THIS BOOKLET.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) तिब्बतन भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं।
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II या III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
3. अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं OMR उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें।
5. इस भाषा पुस्तिका का संकेत है **J**। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।
6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है :
भाग-IV : भाषा-I (तिब्बतन) (प्र. 91 से प्र. 120)
भाग-V : भाषा-II (तिब्बतन) (प्र. 121 से प्र. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तिब्बतन भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) तिब्बतन के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।
8. परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा-I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **TIBETAN** language, but **NOT BOTH**.
2. Candidates are required to answer Part I and Part II **OR** III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. Use **Black/Blue Ball Point Pen only** for writing particulars on this page/ marking responses in the OMR Answer Sheet.
5. The CODE for this Language Booklet is **J**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the OMR Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. This Test Booklet has **two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
Part-IV : Language-I (Tibetan) (Q. 91 to Q. 120)
Part-V : Language-II (Tibetan) (Q. 121 to Q. 150)
7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Tibetan language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Tibetan, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
8. **Candidates are required to attempt questions in Part-V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.**
9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Name of the Candidate (in Capitals) : _____

अनुक्रमांक : (अंकों में) / Roll Number : in figures _____

: शब्दों में / in words _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Centre of Examination (in Capitals) : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____

निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Candidate's Signature : _____

Invigilator's Signature : _____

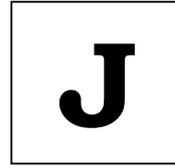
Facsimile Signature of _____

Centre Superintendent : _____

འདྲི་བའི་ལོ་ལྟོ་ལོ་ལྟོ་ལོ་ 24 ལོ་དུ།

འདྲི་བའི་ -I
འདྲི་བའི་ IV དང་ V
(བོད་སྐད་ཁ་སྐོང་སྤྱོད་)

རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་པར་དོ་སྤྱོད་ལམ་སྟོན།

(དབྱིན་སྐད་ཐོག་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་གཤམ་གསལ།)

- ༡ ་) འདྲི་བའི་ལོ་ལྟོ་ལོ་ལྟོ་ལོ་ རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚན་པ་བཞི་བའི་སྐད་ཡིག་དང་མོ་ལས། ཡང་ན། ཚན་པ་ལྔ་བའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཚན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚེད་དུ་མིན།
- ༢ ་) རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་པར་ཚན་པ་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པའི་ལན་གྱི་དེ་བ་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན།
- ༣ ་) དབྱིན་སྐད་དང་ཉིན་རྒྱུ་ ཚན་པ་བཞི་བ་དང་། ལྔ་བ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་བཅས་ལ་ཁ་སྐོང་སྤྱོད་སྐད་ཡིག་གཞན་ཚང་མ་ ལོགས་སུ་ཡོད།
- ༤ ་) ལྷག་ཚ་སྟོན་པོ་ཡི་འབོལ་སྤྲུལ་གིས་འབྲིས་དགོས།
- ༥ ་) རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་(J) ལྷེ་ཡི་ཁོངས་གཏོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་འཇུག་པར་བྱས་ནས་མཛུགས་ཤོག་གཉིས་པའི་དཔར་བསྐྱར་དེ་བ་ དངོས་དེ་ལ་སྐོང་སྤྱོད་སྐད་ ཡིག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གཤམ་ཉེ་གཅིག་མཚུངས་མེད་ན་ལམ་སྟོན་པའི་ཡིག་ཚང་དོ་དམ་ པར་ལྷུས་ཉེ་རང་གི་ཁ་སྐོང་སྤྱོད་པའི་དེ་བ་དེ་ལེན་ དགོས།
- ༦ ་) རྒྱལ་ཁབ་དེ་བའི་ཚན་པ་བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་མོ་མོར་ཡོད། དེ་ལྟར་དུ་ལྷེ་ཡོད་པར་དེ་བའི་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ཏུ་ཡོད།
- ༧ ་) སྐད་ཡིག་གི་ཚན་པ་བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་ ༣༠ ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཡིག་དང་མོ་ལེ་ཚེད་ཡིན། ཚན་པ་ལྔ་བ་ལ་དེ་བ་ ༣༠ ཡོད་པ་དེ་ སྐད་ཡིག་གཉིས་པའི་ཚེད་ཡིན། དེ་མཚོན་དེ་བ་ཚུང་འདྲི་བོད་སྐད་ཁོ་ནའི་ཚེད་དུ་ཡིན། གཤམ་སྤྱི་ལུང་གིས་སྐད་ཡིག་ དང་མོ་དང་གཉིས་པ་གང་དུང་བདམས་པ་ཡིན་ན། དེ་རང་གིས་སྐད་པའི་འགོངས་ཤོག་ལྷུར་མེད་ན་ཡིག་རྒྱལ་ཁབ་ དོ་ དམ་པར་ལམ་སྟོན་གསལ་ལྷེ་དགོས།
- ༨ ་) རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་པས་ཚན་པ་ལྔ་བ་ སྐད་ཡིག་གཉིས་པ་ལས་གཞན་སྐད་ཡིག་དང་མོ་ལེ་ཚན་པ་བཞི་བ་ནས་འདེམས་དགོས།
- ༩ ་) མེན་མེན་ཚེད་ཤོག་སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་ཡོད།
- ༡༠ ་) རང་གི་དེ་བའི་ལན་རྣམས་OMR དེ་ལན་ཤོག་སྤྱི་ལུང་འབྲི་དགོས། འབྲི་བསྐྱབ་ཚེད་དཀར་བསྐྱབ་མེད་སྤྱོད་མི་ཚོག

ཡིག་ཚེད་གྱི་ནང་དུ་མིང་གིས། _____

མིང་གཞུང་ཨང་གྲངས། (ཨང་གི་འདྲི་ཐོག) : _____

མིང་གཞུང་ཨང་གྲངས། (ཡི་གེའི་ཐོག) _____

ཡིག་ཚེད་དུ་ཡིག་ཚང་གཏོང་ལུལ་གྱི་ཁ་བྱང། _____

རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་པའི་མཚན་རྟགས། _____ རོ་དམ་པའི་མཚན་རྟགས། _____

དབྱིན་སྐད་ཡིག་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་པའི་དམ་སྤྲུལ་དང་མཚན་རྟགས། _____

ཡིག་རྒྱུགས་བསམ་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་༼ ༩༡ ནས་ ༡༢༠ ༽ གཤམ་
སྲིད་འདམས་ཡོདན་(Tibetan) བོད་ཡིག་རྒྱུད་ཡིག་དང་ཕོ་
ཁོན་རེད།

Candidates should attempt the questions from Part-IV (Q No. 91-120), if they have opted Tibetan as Language – I only.

93. ཤེས་ཡོན་ལ་སློབ་འཕེལ་བ་དང་བྱང་བ་ཡོང་བར་གང་བྱེད་དགོས་སམ།
- (1) གང་སྐྱོང་བར་བྱ་བ་དེ་སློ་ཐོགས་སླེབས་པར་བྱས་ཐུབ་ན་སློབ་འཕེལ་གྱི་རེད།
 - (2) གང་སྐྱོང་བར་བྱ་བ་དེ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཐུབ་ན་སློབ་འཕེལ་གྱི་རེད།
 - (3) གང་སྐྱོང་བར་བྱ་བ་དེ་འགྲེལ་བཤད་ལེགས་པར་བརྒྱབ་ཐུབ་ན་སློབ་འཕེལ་གྱི་རེད།
 - (4) གང་སྐྱོང་བར་བྱ་བ་དེ་དམིགས་ལམ་དུ་འཆར་ཐུབ་ན་སློབ་འཕེལ་གྱི་རེད།
94. སློ་ཐོག་གས་སློ་འཛིན་བྱ་དགོས་པའི་དགོས་དམིགས་གང་ཡིན་ནམ།
- (1) གང་ཤེས་པ་དེ་མི་བཟེད་པ་དང་ངག་ཐོག་སྐྱོར་བཟང་པོ་ཡོང་བའི་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།
 - (2) གང་ཤེས་པ་དེ་མི་བཟེད་པ་དང་སློར་གཉིང་གཟབ་རེས་པོ་ཡོང་བའི་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།
 - (3) གང་ཤེས་པ་དེ་མི་བཟེད་པ་དང་ལག་ཐོགས་ཟླེས་བའི་པོ་ཡོང་བའི་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།
 - (4) གང་ཤེས་པ་དེ་མི་བཟེད་པ་དང་བཟེད་ཉམས་ཡོང་བའི་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།
95. ཤེས་ཡོན་གྱི་ཅ་བ་སློ་ཐོག་སྐྱོང་དགོས་པའི་དཔེ་ལ་གང་འདུག་གམ།
- (1) དེའི་དཔེ་ལ། རོན་གྱི་བྱིས་བ་ཚིག་གི་ལའར་བར་བརྟེན། ཞེས་དཔེ་ཡོད་དོ།
 - (2) དེའི་དཔེ་ལ། རོན་གྱི་ག་གཞོན་པ་ཚིག་གི་ལའར་བར་བརྟེན། ཞེས་དཔེ་ཡོད་དོ།
 - (3) དེའི་དཔེ་ལ། རོན་གྱི་ན་གཞོན་ཚིག་གི་ལའར་བར་བརྟེན། ཞེས་དཔེ་ཡོད་དོ།
 - (4) དེའི་དཔེ་ལ། རོན་གྱི་ཚན་པོ་ཚིག་གི་ལའར་བར་བརྟེན། ཞེས་དཔེ་ཡོད་དོ།
96. ཤེས་ཡོན་ལ་འཇགས་རུས་འཇགས་ཡོང་བ་གང་བྱེད་དགོས་སམ།
- (1) ཡིག་གཞུགས་ནི་ཡང་ཡང་ཟླེས་དགོས།
 - (2) ཡང་ཡང་དོ་སྣང་སློད་དགོས།
 - (3) སློ་འཛིན་ནི་ཡང་ཡང་སློར་དགོས།
 - (4) ལོ་བསྐྱར་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས།
97. གང་བྱང་བ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་པབ་སྐབས་དག་ཆ་མ་ཞོར་བ་ལ་གང་བྱེད་དགོས་སམ།
- (1) ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས་དག་ཆ་མ་ཞོར་བ་ཡོང་བར་སྐྱ་ཡི་སྐྱེ་གནས་དག་བྲན་དགོས།
 - (2) གང་སྐྱང་བ་སྐྱ་དག་གསལ་གསུམ་དང་སྐྱ་ཡི་སྐྱེ་གནས་མ་ཞོར་བར་སྐྱོང་དགོས།
 - (3) ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས་དག་ཆ་མ་ཞོར་བ་ཡོང་བར་ཡིག་གཞུགས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་སློད་དགོས།
 - (4) གང་སྐྱང་བར་བསམ་སློ་ལེགས་བཏང་ནས་དག་ཆ་ཞོར་གྱི་མ་རེད།

98. བརྗོད་པ་བདེ་ཞིང་སྐྱེ་མཁས་པ་ཡོང་བར་གང་གྱེད་དགོས་སམ།
- (1) ཡི་གེ་སློབ་སྦྱང་སྐབས་སྐྱོད་ག་གསལ་པོའི་སྐོན་སློབ་དགོས།
 - (2) ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས་སྐྱོད་ག་གསལ་པོའི་སྐོན་སློབ་འབྲི་དགོས།
 - (3) ཡི་གེ་སློབ་སྦྱང་སྐབས་སྐྱོད་ག་གསལ་པོའི་སྐོན་སློབ་དགོས།
 - (4) ཡི་གེ་སློབ་སྦྱང་སྐབས་སྐྱོད་ག་གསལ་པོའི་སྐོན་སློབ་སློབ་དགོས།

99. སློབ་མ་རྣམས་སློབ་ཤིང་གི་སྐབས་སུ་གང་དག་ལ་དོ་སྣང་གནང་དགོས་སམ།
- (1) སྐྱོད་ག་གསལ་གསུམ་དང་ཡིག་གཟུགས་ལ་དམིགས་བསལ་སློབ་དགོས།
 - (2) སློབ་སྦྱང་གི་སྐབས་སུ་སྐྱོད་ག་གསལ་མ་ཞོར་བར་སློབ་དགོས།
 - (3) སྐྱོད་ག་གསལ་གསུམ་དང་སྐྱོད་ག་གསལ་མ་ཞོར་བར་སློབ་དགོས།
 - (4) སྐྱོད་ག་གསལ་མ་ཞོར་བར་སློབ་དགོས།

གཤམ་གསལ་སྐྱོད་ཚིག་ལེགས་སར་བཞགས་ཏེ་འགྲིག་པའི་ལན་མ་ཞོར་བ་འདོམས་དགོས།

། མཁས་པ་བདེན་རྒྱུན་བརྟགས་ནས་གྱེད།	། རྒྱུན་སོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུག
། རྒྱུན་ཅལ་གྱིས་སྐྱོད་གསལ་བས།	། གཅན་གཟན་རི་དྲགས་པལ་ཆེར་བྲོས།
། ཤར་རྗེ་ཞིག་གི་བྱེད་སྤྱོད་ན།	། གནས་སུ་རྒྱལ་བོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད།
། རི་མཚོ་སོ་གནས་གི་ཀ་བ་ཡོད།	། མཚོ་དམའ་སོ་གཡུ་ཡི་མཚུལ་ཡོད།
། གངས་དཀར་པོ་ལེལ་གྱི་མཚོ་རྩོད་ཡོད།	། སྤང་སེར་སོ་གསེར་གྱི་མཚོ་རྩོད་ཡོད།
། རི་ཞིང་སོ་སྐྱོད་གྱི་བདུག་སློབ་ཡོད།	། རྩོད་བཟུང་བ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཡོད།
། དབྱར་བཟུང་བ་གཡུ་ཡི་མེ་ཏོག་ཡོད།	། གྱེ་གངས་རིའི་མགོན་སོ་སྐྱོད་རས་གཟིགས།
། གནས་དེ་ན་ཞོད་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཡོད།	། ཞིང་དེ་ན་ཞོད་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད།

100. དེ་ན་རི་མཚོ་སོ་གང་འདྲ་བྱ་བ་ཡོད་དམ།
- (1) རི་མཚོ་སོ་གངས་གྱི་ཀ་བ་ཡོད།
 - (2) རི་མཚོ་སོ་གནས་གྱི་ཀ་བ་ཡོད།
 - (3) རི་མཚོ་སོ་རིའི་ཀ་བ་ཡོད།
 - (4) རི་མཚོ་སོ་གྲགས་གྱི་ཀ་བ་ཡོད།

101. ཚུ་ནང་ཅལ་གྱིས་སྐྱ་གྲགས་པས་རི་དྲགས་སྐྱོན་གཟན་ནམས་ནས་གང་བྱས་སམ།

- (1) གཟན་གཟན་རི་དྲགས་པལ་ཆེར་བྲོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (2) གཟན་གཟན་རི་དྲགས་པལ་ཆེར་ཚུ་སྐྱ་ཉན་ནས་བསྐྱད་པ་རེད།
- (3) གཟན་གཟན་རི་དྲགས་པལ་ཆེར་འཛིགས་སྐྱབ་གིས་ལྷས་ནས་བསྐྱད་པ་རེད།
- (4) གཟན་གཟན་རི་དྲགས་པལ་ཆེར་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་རེད།

102. མཁས་པ་བདེན་རླུན་བརྟགས་ནས་གང་བྱེད་གྱི་རེད་དམ།

- (1) མཁས་པས་བདེན་རླུན་ཡིན་མིན་བརྟག་ནས་ལས་འགོ་བཙུག་གི་རེད།
- (2) མཁས་པས་བདེན་རླུན་ཡིན་མིན་བརྟག་ནས་ཀླག་རེ་བརྒྱབ་གྱི་རེད།
- (3) མཁས་པས་བདེན་རླུན་ཡིན་མིན་བརྟག་ནས་རྟོག་ཁྲ་སློང་གི་རེད།
- (4) མཁས་པས་བདེན་རླུན་ཡིན་མིན་བརྟག་ནས་བྱམས་སློང་གནང་གི་རེད།

103. ཤར་རྩི་རྩི་གདན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ན་གང་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་དམ།

- (1) གནས་སྤར་རྒྱལ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད།
- (2) གནས་སྤར་རྒྱལ་རྒྱ་གར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད།
- (3) གནས་སྤར་རྒྱལ་བོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད།
- (4) གནས་སྤར་རྒྱལ་བ་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད།

104. ལྷན་པོ་ག་དུས་ཡིན་ཡང་གང་གི་རྩེས་སུ་འགྲོ་གི་རེད་དམ།

- (1) ལྷན་པོ་ཟ་རྒྱུའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་གི་རེད།
- (2) ལྷན་པོ་གཡོ་སྐྱུའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་གི་རེད།
- (3) ལྷན་པོ་གྲོགས་པའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་གི་རེད།
- (4) ལྷན་པོ་གྲགས་པའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་གི་རེད།

105. མཚོ་དམའ་བོ་གང་གི་མཚུལ་ཡོད་དམ།

- (1) མཚོ་དམའ་བོ་སེར་གྱི་མཚུལ་ཡོད།
- (2) མཚོ་དམའ་བོ་དུལ་གྱི་མཚུལ་ཡོད།
- (3) མཚོ་དམའ་བོ་རགས་གྱི་མཚུལ་ཡོད།
- (4) མཚོ་དམའ་བོ་གཡུ་ཡི་མཚུལ་ཡོད།

གཤམ་གསལ་སློབ་ཁྲིད་ཐབས་ལམ་གྱི་བལས་འགྲིག་པའི་ལན་མ་ནོར་བར་འདོམས་དགོས།

106. མིའི་བརྗོད་བས་དུས་དང་གནས་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གཤམ་གསལ་མིའི་སྐད་གྱི་དབྱིབས་ནི།

- (1) གནས་ངེས་མེད། (Displacement)
- (2) འགོག་རྒྱུན་མེད་པ། (Arbitrariness)
- (3) མིང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ། (Structure Dependence)
- (4) སྒྲ་སོ་སོར་བྱེ་བ། (Discreteness)

107. གཤམ་གསལ་གང་དེ་ཀ་ར་ཤམ་ (Krashen) བསམ་ཚུལ་དང་ཟླ་སྐོ་སི་ཀོ་ (Vygotsky) ཡི་ ZPD ཡིན་ནམ།

- (1) བར་འཇུག་གི་བསམ་ཚུལ། (Input hypothesis)
- (2) འགོ་ཁྲིད་གྱི་བསམ་ཚུལ། (Monitor hypothesis)
- (3) རང་བཞིན་གྱི་བཞོད་པའི་བསམ་ཚུལ། (Natural order hypothesis)
- (4) སུན་རྒྱས་སློད་པའི་བསམ་ཚུལ། (Affective filter hypothesis)

108. མིང་གཞི་ཡར་ཐོན་ ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ།

- (1) ཚིག་གང་ཞིག་ང་ཚོས་ཐོས་པ་དེ་ངོས་འཛིན་དགོས།
- (2) ང་ཚོས་སློབ་བཞིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་ཡང་ཚོགས་པ་བྱེད་དགོས།
- (3) ཚིག་གང་ཞིག་ང་ཚོས་འབྲི་བ་དང་སློབ་པའི་སྐབས་མེད་སློད་བྱེད་དགོས།
- (4) ཚིག་གང་ཞིག་སློབ་པ་སོ་ལ་ཚིག་རེད།

109. གཤམ་གསལ་དེ་སྐད་ཡིག་གཉེས་པ་སློབ་ཁྲིད་ཏུ་བད་སློད་བསྐྱར་བ་བྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན།

- (1) སྐད་ཡིག་དང་པོ་དང་གཉེས་པའི་བད་སློད་གཉེས་མཚུངས་བསྐྱར་བྱ་དགོས།
- (2) སྐད་ཡིག་གཉེས་པའི་བད་སློད་སློང་བ་དང་ལག་ལེན་གཉེས་རེད།
- (3) སྐད་ཡིག་གཉེས་པར་ཐད་ཀར་སྐད་ཆ་ཤོད་པ་དེ་སྐད་ཡིག་གཉེས་ཀར་མཚུངས་བསྐྱར་བྱ་དགོས།
- (4) སྐད་ཡིག་གི་བད་སློད་གཟུགས་དང་འགྲོ་སྐྱེད་ས་ཐོག་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་བྱ་དགོས།

110. དགོ་ལགས་ནས་རང་གི་སློབ་མ་ལ་འི་བ་འི་ས་པ་ལ་སློབ་མས་ཉམས་སྲོང་གིས་ལན་སྟེན་སྐབས་ཇི་ལྟར་ཇི་བཞིན་གྱི་ལན་གྱིས་གྱི་ཡོད་པའི་དཔེ་དེ་.....།

- (1) རོས་འཇིན་འགྲུར་བ། (Metacognition)
- (2) གཟུགས་རྒྱན། (Metaphor)
- (3) སྐད་ཡིག་འགྲུར་བ། (Metalingualism)
- (4) རོན་རོ་མ་སྟོན་བ། (Metasemiotics)

111. ལྷི་ཚོགས་བརྗོད་པའི་ནང་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་མི་འབྲ་བའི་བརྗོད་སྐད་ལ་བརྟུག་དབྱེད་བྱས་པ། དཔེར་ན་འདི་.....།

- (1) ལྷི་ཚོགས་སྐད་ཡིག་མི་འབྲ་བ། (A socio-linguistic variable)
- (2) མེ་གཏོགས་ཆེ་ཚུང་མི་འབྲ་བ། (A Pragmatic Variable)
- (3) ལྷི་ཚོགས་རིག་གཞུང་མི་འབྲ་བ། (A socio-cultural variable)
- (4) ལྷི་ཚོགས་བསམ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ། (A socio-psychological variable)

112. མ་སྐད་དེ་སྐད་སྐྱ་མང་གི་གཞི་རྩར་ཡིན་པ་.....།

- (1) ལྷ་གུ་ཚང་མའི་སྟོན་འགྲོའི་སློབ་བྱ་དེ་རང་གི་མ་སྐད། ཡང་ན། རང་སྐད་ཐོག་འགོ་ཚུགས་དགོས།
- (2) ལྷ་གུ་ཚང་མ་སྟོན་འགྲོའི་སློབ་བྱ་དེ་མངའ་སྡེའི་སྐད་ཐོག་འགོ་ཚུགས་དགོས།
- (3) ལྷ་གུ་ཚང་མ་སྟོན་འགྲོའི་སློབ་བྱ་དེ་ནང་སྐད་ཐོག་དབྱིན་སྐད་ཐོག་འགོ་ཚུགས་དགོས།
- (4) ལྷ་གུ་ཚང་མས་ཉིན་རྗེ་སྐད་དེ་སྐད་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་དགོས།

113. གཤམ་གསལ་གང་དེ་སྐད་ཡིག་དགོས་མཁོའི་གནད་དོན (LAD) རང་འབྲེལ་བཤད་ཡོ་མ་མ་རེད།

- (1) ལྷ་གྲུས་རང་སྐད་དང་པོ་རི་ལྟར་སྦྱོང་དགོས།
- (2) དུས་ཚོད་ལྷན་དུ་ལོ་༧ རམ་༥ རང་ཚུད་སྐད་ཡིག་སྦྱོང་ལུབ་བཅ།
- (3) ལྷ་གྲུས་སྐད་ཡིག་གི་གཞི་ཅི་རི་སྦྱང་བཅ།
- (4) ལྷ་གྲུས་རང་སྐད་ལས་ཐོན་སྦྱེད་དེ་མང་བ་ཡོད་པ་རེད།

114. གཤམ་གསལ་སྐད་ཡིག་སྤྱི་དང་ཡུལ་སྐད་གཉིས་སྐད་ཡིག་ལྟར་བདེན་པ་རེད་དམ།

- (1) སྐད་ཡིག་དེ་ཚོ་མ་རིག་འབྲི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་སྐད་དེ་བའི་འབྲི་རྒྱ་མེད་པ་རེད།
- (2) སྐད་ཡིག་དང་ཡུལ་སྐད་གཉིས་སྐད་ཡིག་གི་ཆ་ལས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནའང་ས་གཞི་རིག་པའི་དབང་གིས་གཅིག་མཚུངས་རེད།
- (3) སྐད་ལ་ཡིག་གཟུགས་ཡོད། ཡུལ་སྐད་ལ་ཡིག་གཟུགས་འབྲི་རྒྱ་མེད།
- (4) དེ་ཡི་ཐོག་ཁྲད་པར་ལེགས་པོ་བྱེ་ལུབ་པ་བྱུང་མེད།

115. སྤྱི་བཏང་སྐད་ཡིག་ཉམས་རྒྱད་གཅིག་རྟེན་གཅིག་གྲོགས་ (Cummins' interdependence) ཡིན་པས་། འདི་དག་མན་རྒྱུན་ལྷན་ལྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེ་གང་རེད་དམ།

- (1) སྐད་ཡིག་གོ་རྟོགས་དང་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དེ་སྐད་ཡིག་གཉིས་པ་རེད།
- (2) སེམས་ཡོན་ལུས་བྱུང་འཛིན་སྣངས་སྐད་ཡིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལས་བྱུང་།
- (3) སྐད་ཡིག་གཉིས་པ་ལས་འབྲི་སྟོག་བྱུང་།
- (4) སྐད་ཡིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ནང་སྐྱེད་གྱི་ནང་གི་ཅལ་དེ་གཞི་ཅི་རེད།

116. མིང་གཞིའི་སྟོན་དུ་སྟོག་ཅལ་དང་མཉམ་ཆིག་དང་སྦྱང་སྟོག་པ་འོས་བབས་མེད་པ་རེད།

- (1) སྟོག་པ་འོས་ཐོག་མ་སྟོག་སྐབས་ལྡེ་བ་རྒྱུང་བ་ལས་ཆེ་བ་དོ་སྦྱང་ཆེ་བ་སྟོན་གྱི་ཡོད།
- (2) ཆིག་དང་དེའི་དོན་དག་རྟོགས་པ་དེ་དང་མཉམ་ཡི་གེ་ལ་དེ་ཅམ་ལུས་པ་མེད།
- (3) ཆིག་དང་སྟོག་ཆ་གཉིས་ཡི་གེ་ལས་དོ་དབྱིངས་ཆེ་བ་ཡོད།
- (4) ཡི་གེ་སོ་སོར་ཡོད་པ་དེ་ཆིག་ལས་སྟོ་འཛིན་བྱེད་པར་དཀའ་བ་ཡོད།

117. གཤམ་གསལ་དེ་ལྷོག་པ་དང་མཉམ་གོ་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཅལ་མ་ཡིན་པ་སེམས་དགོས།

- (1) ཡི་གེ་སྐར་རེ་རེ་དོ་སྣང་སྣང་དགོས།
- (2) བརྗོད་གཞི་གོང་དུ་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་དགོས།
- (3) བང་རིམ་དུ་སྒྲིག་བསམ་ཚུལ་འགྲིག་པ་དང་བརྟག་པ་བྱ་དགོས།
- (4) ད་བར་བསྐྱབས་པ་ལ་དྲན་ཤེས་བྱ་དགོས།

118. ལྷ་བ་བདུན་པ་ཅན་སི་ར་ (Veera) མསོ་ད་བཟོད་དབྱངས་དང་མིང་གཞི་མཉམ་བསྐྱེམས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་བཤད་བཞིན་པ་དེ་གཤམ་དེ་རེད།

- (1) སྐད་དབྱངས། (Phonemes)
- (2) བབ་ཅོལ། (Babbling)
- (3) སྐྱ་གསལ་མེད་པ། (Cooing)
- (4) སྐད་ཡིག་གི་བརྗོད་པ། (Linguistic speech)

119. གཤམ་གསལ་ལྷོག་དེབ་ལས་འཆར་ལས་བདེན་པ་མིན་པའི་ཚོར་རྟོགས་བརྒྱབ་དགོས།

- (1) ལྷོག་དེབ་ཡང་ཡང་ལྷོག་པ་སྣང་བོ་མེད་ལ་དེ་ལ་ཞིབ་ཚག་བྱས་པ་བདེན་པར་མཐོང་།
- (2) ཞིབ་ཚག་ཡོང་བར་གཉིང་ནས་ལྷོག་དགོས་ལ་སྣང་དོན་རྟོགས་པར་ལྟ་སྐྱོག་ཅམ་ནས་ཤེས་ཐུབ།
- (3) སྣང་བོ་མེན་པར་བལྟ་ཅམ་བྱ་ཚོག་ལ་ཞིབ་ཚག་ལ་དམིགས་བསམ་འདྲི་བ་དྲི་ལན་ལ་བལྟ་དགོས།
- (4) ཞིབ་ཚག་དང་སྣང་བོ་མེན་གཉིས་ཀ་ལྷོག་པ་སེམས་མེད་ལ་བསྐྱོད་པའི་ཐོག་ནས་བལྟ་སྐྱོག་བྱ་དགོས།

120. ལྷ་གྲུས་སྐད་ཡིག་བརྗོད་པ་བརྗོད་པ་འགོ་རྒྱུགས་སྐབས་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་ཆས་བྱུང་བ་དྲིས་པ་ཡིན་ན། གཤམ་གསལ་སྐད་ཡིག་གང་ལས་མང་བ་བརྗོད་དམ།

- (1) བསམ་ཚུལ། (Imaginative)
- (2) འཆར་ཅན་དེ། (Regulatory)
- (3) ཤེས་བྱ་དེ། (Informative)
- (4) རང་བཞིན་གྱི་ཉམས་ཞིབ། (Heuristic)

ཡིག་རྒྱུགས་པས་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་། ༡༢༡ ནས་༡༥༠ ེ གཤམ་
སྲིད་ འདམས་ཡོདན(Tibetan) རོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་གཉིས་
པ་ཁོན་རེད།

Candidates should attempt the
questions from Part-V (Q No. 121-
150), if they have opted Tibetan as
Language – II only

122. ཨ་རིམ་བ་ལྷན་ཇ་མེན་ཐན་གོན་མིན་(Benjamin Franklin)ཞེས་པ་དེས་བྱ་བྱེད་གཙོ་བོ་གང་གནས་སམ།

- (1) ཁོང་གིས་ ༡༧༧༩ ལོར་སློབ་གསར་བཏོད་གནང་བ་རེད།
- (2) ཁོང་གིས་ ༡༧༩༩ ལོར་སློབ་གསར་བཏོད་གནང་བ་རེད།
- (3) ཁོང་གིས་ ༡༧༥༩ ལོར་སློབ་གསར་བཏོད་གནང་བ་རེད།
- (4) ཁོང་གིས་ ༡༧༦༩ ལོར་སློབ་གསར་བཏོད་གནང་བ་རེད།

123. སློབ་ལ་མི་འདྲ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་གང་དང་གང་རེད།

- (1) མི་འདྲ་གཉིས་ནི། སློབ་ལ་བཙོར་སློབ་དང་འཐེན་སློབ་གཉིས་རེད།
- (2) མི་འདྲ་གཉིས་ནི། སློབ་ལ་བརྟེན་སློབ་དང་འཇུག་སློབ་གཉིས་རེད།
- (3) མི་འདྲ་གཉིས་ནི། མོ་སློབ་དང་མོ་སློབ་གཉིས་རེད།
- (4) མི་འདྲ་གཉིས་ནི། ལྷ་སློབ་དང་མི་སློབ་གཉིས་རེད།

124. རྫོགས་ལེན་ནམ་ཁབ་ལེན་རྫོགས་པ་དེ་ཐོག་མར་ཡུལ་གང་དུ་རྟེན་པ་རེད་དམ།

- (1) རྫོགས་ལེན་དེ་ཐོག་མར་མེག་ནེ་ལི་ཡ (Magnetise) ཞེས་པའི་གྲོང་བརྒྱུ་ཞིག་ནས་རྟེན།
- (2) རྫོགས་ལེན་དེ་ཐོག་མར་མེག་ཀ་ལི་ཡ (Magkasia) ཞེས་པའི་གྲོང་བརྒྱུ་ཞིག་ནས་རྟེན།
- (3) རྫོགས་ལེན་དེ་ཐོག་མར་མེག་ལི་ལི་ཡ (Maglesia) ཞེས་པའི་གྲོང་བརྒྱུ་ཞིག་ནས་རྟེན།
- (4) རྫོགས་ལེན་དེ་ཐོག་མར་མེག་ལུ་ལི་ཡ (Magnusia) ཞེས་པའི་གྲོང་བརྒྱུ་ཞིག་ནས་རྟེན།

125. ཁབ་ལེན་རྫོགས་པའི་ཚན་རིག་སྤྱི་དངོས་རྣམས་གང་ཞེས་པ་དེ་རེད་དམ།

- (1) དེ་ནི་ལི་ཏ་ (Lead Stone) ཞེས་པའི་ལྷགས་རིགས་ཀྱི་གསུམ་ལོག་རེད།
- (2) དེ་ནི་ལི་ཏ་ (Lead Stone) ཞེས་པའི་དངོས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལོག་རེད།
- (3) དེ་ནི་ལི་ཏ་ (Lead Stone) ཞེས་པའི་ཏུས་ལྷགས་རིགས་ཀྱི་གསུམ་ལོག་རེད།
- (4) དེ་ནི་ལི་ཏ་ (Lead Stone) ཞེས་པའི་རྫོགས་པའི་གསུམ་ལོག་རེད།

126. ཚར་དུས་སུ་མྱོག་དམར་བྱུང་བ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་བཤད་དམ།

- (1) ཚུ་ལྡིང་ལྡན་བ་གཉིས་པན་ཚུན་སྲུག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
- (2) སྤྱིན་ལྡིང་ལྡན་བ་གཉིས་པན་ཚུན་སྲུག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
- (3) ས་ལྡིང་ལྡན་བ་གཉིས་པན་ཚུན་སྲུག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
- (4) མཁའ་དབྱིངས་ལྡིང་ལྡན་གཉིས་པན་ཚུན་སྲུག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།

127. མྱོག་དང་ཁབ་ལེན་རྩོག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ་མེད།

- (1) འབྲེལ་བ་མེད།
- (2) འབྲེལ་བ་རྒྱ་ཚུལ་ཡོད།
- (3) འབྲེལ་བ་མེད་མེ་ཆ་མི་ཐོགས།
- (4) འབྲེལ་བ་ཡོད།

128. བཟོ་གྲུ་ཆེན་པོ་འི་ནང་དངོས་ཆས་ཆེན་པོ་དེ་དག་པར་ཚུར་འདེགས་བྱུང་བྱ་རྒྱུར་བེད་སྲོད་གཙོ་བོ་དེ་གང་རེད་དམ།

- (1) དེ་ནི་རྩོམ་ལེན་གྱི་རྣམ་ཤུགས་ཀྱི་རེད།
- (2) དེ་ནི་མྱོག་ཤུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤུགས་རེད།
- (3) དེ་ནི་རྒྱ་ཤུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤུགས་རེད།
- (4) དེ་ནི་རྒྱ་ཤུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤུགས་རེད།

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་ལེགས་པར་བསྒྲགས་ཏེ་འགྲིག་པའི་ལན་མཚོར་བ་འདོན་སྤྲོད་གཞི་སྤོང་།

༡ རྩོན་བྱེད་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྩ་ཆ་སྲིད་ནགས་སྤྱད་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཉེ་ཞིས་སུ་ཚུ་མོ་གསྐྱ་རྒྱལ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་མྱོང་གསེབ་ནས་ཤིང་འཇུག་ཤིང་ཚོང་གིས་མི་ཚོ་སྐྱེལ་མཁམ་རྣམས་ལག་ཀར་ཉ་ར་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཉེན་ཅིག་གསྐྱའི་གཙང་གཞུང་གི་ཤིང་མྱོང་གི་སྤེལ་ཡི་ཤིང་གཙོད་བཞིན་ཡོད་པ་ཞོ་བའི་རྒྱུ་བ་འདམ་བེད་ཀྱིས་གཙང་ཚུ་བ་སྐོར་ཁོ་བའི་ནང་ལྷུང་ཉེ་འཆེ་ལ་ཉེ་བ་ཡོད་པ་དེ། གཙང་པོའི་ཉེ་ཞིས་སུ་ཡོད་པའི་རི་དྲགས་རྩ་རྩུ་(རི་དྲགས་ལུས་ལ་སེམས་ནི་བྱེད་ཚུབ་སེམས། རྩ་ཅེ་གཅིག་ལ་ལུས་ནི་གསེར་ལྟར་མཛེས། རི་དྲགས་ཡིན་ཡང་མི་སྐྱད་ལྷུང་ལྷུང་འདོན་)བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཤིང་མཁམ་རྣུ་ལྷུང་གི་འདྲིགས་པ་ལས་སྐྱབས་སོ། དེ་སྐྱབས་ཤིང་མཁམ་གྱིས་རི་དྲགས་ལ་སྐྱ་བེན་བེན་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་པ་བྱ་འདོད་པས། རི་དྲགས་རྩ་རྩུས་ཁྲོད་ཀྱིས་ང་འདི་ལྟར་ཡོད་པ་གཞན་ལ་མི་སྐྱ་ཞིག་དེས་མཚོན་པ་ཚོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དོ། དེ་མཚམས་ནས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ནང་ཚེན་ལ་རི་དྲགས་བཞིན་མི་ལམ་དུ་མིས་ཞིང་ཚོས་ཀྱང་གསུངས་བ་མིས་པ། གཉིད་བསད་པ་དང་བཙུན་མོས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེ་རྒྱལ་ཁང་དུ་གདན་འདྲངས་དགོས་པའི་ལྷ་ཚུགས་ནན་བརྗོད་སྐྱེས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཡང་རང་གི་ཚོན་པོ་རྣམས་ལ་བཀའ་གནང་ཏེ་རི་དྲགས་དེ་འདྲ་གང་ཡོད་འཚོལ་དུ་བཏང་། དེ་མཚམས་ནས་གནས་ཚུལ་ཤིང་མཁམ་གྱིས་ཐོས། རྒྱལ་པོའི་སྐྱ་རྩལ་ལ་རྩལ་ནས་རི་དྲགས་གང་དུ་ཡོད་པ་བསྐྱོད། རྒྱལ་པོས་མཐའ་བཞིན་ནས་དམགས་མིས་བསྐྱོར་ཏེ་རི་དྲགས་རྩ་རྩུ་བེན། རྒྱལ་ཁང་དུ་གདན་འདྲངས་ཏེ་རྒྱལ་ཚོན་འབངས་དང་བཅས་པར་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱེད་ཚུབ་ཚོས་མང་དག་གསུངས་སོ། དེ་ནས་བཟུང་རི་དྲགས་རྩ་རྩུ་འམ་རི་དྲགས་ཨེ་ན་ཡ་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མཚོན་རྟགས་སུ་བེད་སྤྱོད་པ་ནང་པའི་ལྷ་ཁང་དགོན་གནས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གནས་སོ།།

129. ཤིང་མཁམ་གྱིས་རང་ཉིད་གཙང་ཚུའི་འདྲིགས་ལས་སྐྱབས་པའི་བྱེད་ལན་དུ་རི་དྲགས་རྩ་རྩུས་གང་སྐྱེས་སམ་པ།

- (1) རི་དྲགས་རྩ་རྩུས་ངའི་སྐོར་སུ་ལའང་མ་སྐྱ་རོགས། དེ་ངའི་བྱེད་འཇུག་བ་ཡིན་ཟེར།
- (2) རི་དྲགས་རྩ་རྩུས་ངའི་སྐོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐོས་རོགས། དེ་ངའི་བྱེད་འཇུག་བ་ཡིན་ཟེར།
- (3) རི་དྲགས་རྩ་རྩུས་ངའི་ཚོས་སྟོན་པའི་སྐོར་ཚོང་མ་སྐོས་རོགས། དེ་ངའི་བྱེད་འཇུག་བ་ཡིན་ཟེར།
- (4) རི་དྲགས་རྩ་རྩུས་ངའི་སྐོར་སུ་ལ་སྐོས་ན་སྐོས་རོགས། དེ་ངའི་བྱེད་འཇུག་བ་ཡིན་ཟེར།

130. ཤིང་མཁམ་གྱི་མིང་ལ་གང་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་གང་ན་སྟོན་གྱི་ཡོད་དམ།

- (1) ཤིང་མཁམ་གྱི་མིང་ལ་རྣམ་ལམ་ཉ་རི་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་མ་རྩ་ཆ་བྱུར་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) ཤིང་མཁམ་གྱི་མིང་ལ་རྣམ་ལམ་ཀར་ཉ་རི་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་མ་རྩ་ཆ་སིར་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) ཤིང་མཁམ་གྱི་མིང་ལ་རྣམ་ལམ་ཀུ་སྐྱར་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་མ་རྩུན་སུལ་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) ཤིང་མཁམ་གྱི་མིང་ལ་ཉ་རི་རྣམ་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་མ་རྩ་ཆ་བྱུར་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

131. རི་དྲགས་རྩ་རྩེ་བྱང་ཚོས་གང་ཡོད་པ་རེད་དམ།

- (1) རི་དྲགས་རྩ་རྩེ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་སྤྲིག་སེམས་དང་ལྡན་ལ་བྱི་སྐད་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
- (2) རི་དྲགས་རྩ་རྩེ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་གཡོ་སྐྱེའི་སེམས་དང་ལྡན་ལ་མི་སྐད་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
- (3) རི་དྲགས་རྩ་རྩེ་དེ་བྱི་ལུས་སུ་མི་སྐད་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
- (4) རི་དྲགས་རྩ་རྩེ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་ལ་མི་སྐད་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

132. རྒྱལ་པོ་སུ་ཡི་བཅུན་མོ་ལ་མི་ལམ་གང་བཏང་ངམ།

- (1) ཀོ་ཤམ་པོའི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་རི་དྲགས་མི་སྐད་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མིས་སོ།
- (2) ལུམ་རྩི་ཞིའི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་རི་དྲགས་མི་སྐད་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མིས་སོ།
- (3) སིད་ལུང་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་རི་དྲགས་མི་སྐད་སྤྲོ་བ་ཡོད་པ་མིས་སོ།
- (4) བ་ར་ཏ་སིའི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་རི་དྲགས་རྩ་རྩེ་བཟེང་བ་མི་སྐད་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མིས་སོ།

133. ཤིང་མཁན་དེ་རྒྱང་བ་བྲད་ནས་གང་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ནམ།

- (1) ཤིང་མཁན་དེའི་རྒྱང་བ་འདམས་སྟེང་བྲད་དེ་ཁོ་བ་ཁོམ་པའི་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (2) ཤིང་མཁན་དེའི་རྒྱང་བ་འདམས་སྟེང་བྲད་དེ་ཁོ་བ་ཞིང་ཚུའི་ཡུ་བའི་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (3) ཤིང་མཁན་དེའི་རྒྱང་བ་འདམས་སྟེང་བྲད་དེ་ཁོ་བ་ཚུ་མོ་ཡ་སུ་ནའི་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (4) ཤིང་མཁན་དེའི་རྒྱང་བ་འདམས་སྟེང་བྲད་དེ་ཁོ་བ་ཚུ་མོ་གཞུང་འཛིན་ནང་ལྷུང་བ་རེད།

134. ཤིང་མཁན་དེ་ཚུ་པོ་གཞུང་འཛིན་ཅན་གྱི་ནང་ནས་སུས་བཏོན་ནམ།

- (1) ཤིང་མཁན་དེ་ཚུ་པོ་གཞུང་འཛིན་ཅན་གྱི་ནང་ནས་སྤྲིག་གིས་བཏོན་པ་རེད།
- (2) ཤིང་མཁན་དེ་ཚུ་པོ་གཞུང་འཛིན་ཅན་གྱི་ནང་ནས་རི་དྲགས་རྩ་རྩེ་སུ་བཏོན་པ་རེད།
- (3) ཤིང་མཁན་དེ་ཚུ་པོ་གཞུང་འཛིན་ཅན་གྱི་ནང་ནས་སེལ་བཏོན་པ་རེད།
- (4) ཤིང་མཁན་དེ་ཚུ་པོ་གཞུང་འཛིན་ཅན་གྱི་ནང་ནས་རོགས་པ་ཚོས་བཏོན་པ་རེད།

135. ཤིང་མཁན་རྣམས་ལག་ཀར་ཏ་ར་མི་ཚེ་གང་གི་སྐྱོལ་གྱི་ཡོད་དམ།

- (1) བགས་ནས་ཤིང་འཇུག་པ་བཅོང་ནས་མི་ཚེ་སྐྱོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) གཙང་འགྲམ་ནས་ཤིང་འཇུག་པ་བཅོང་ནས་མི་ཚེ་སྐྱོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) ཞིང་རྒྱར་ནས་ཤིང་འཇུག་པ་བཅོང་ནས་མི་ཚེ་སྐྱོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) ལམ་རྒྱར་ནས་ཤིང་འཇུག་པ་བཅོང་ནས་མི་ཚེ་སྐྱོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

གཤམ་གསལ་སྒོ་བྲི་ཐབས་ལམ་ཁྲི་བ་ལས་འགྲིག་པའི་ལན་རྣམས་མ་ཞོར་བ་འདོམས་དགོས།

136. གཤམ་གསལ་གང་དེ་འབྲེལ་བསྟུང་སྐད་ཉེ་བའི་དོན་མ་རེད།

- (1) ཡི་གེའི་གཟུགས་ལས་བེད་སྲོད་ལ་དོ་སྣང་མང་བ་སྲོད་དགོས།
- (2) སྐད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་བེད་སྲོད་དགོས་པ།
- (3) འབྲེལ་བརྗོད་བྱས་པའི་ཐབས་སུ་བདེ་སྲོད་འགྲོ་ལུགས་གོ་བ་དགོས་པ།
- (4) རང་སྐྱེ་འཕེར་བའི་སྐད་ཡི་རྒྱས་གཏོང་དགོས།

137. ལྷ་གྲུ་ནས་ "p, "b.ལྷ་གྲུ། ཡང་ན། "6, "9' ལྷ་གྲུ་ཞོར་བ་དེ། དེ་དང་མཉམ་.....།

- (1) སྐད་གདངས་སྐབ་བོ་ཅན། (Stuttering)
- (2) སྐད་འདར་སྐྱ་བ་ལོ། (Aphasia)
- (3) སྐད་ཚིག་མི་གསལ་བ། (Anomia)
- (4) མིག་སྒྲིབ་ནད་མནར་ཅན། (Dyslexia)

138. གཤམ་གསལ་གང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཞིབ་འཇག་གི་དཔེ་མ་རེད་དམ།

- (1) ལོ་འཁོར་མ་ངག་ཐོ་གམ་འབྲི་རྒྱའི་ལས། དཔེ་སྟོན་ལ་སོགས་བྱ་བ་དེ་རེད།
- (2) ལོ་འཁོར་རྗེས་སུ་དུམ་ཚན་ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་བ།
- (3) ཡིག་ཚད་རྒྱུང་རྗེས་འགའ་ཤས་དང་མཉམ་དུ་གོ་རྟོགས་ཏེ་རྒྱགས་དུས་ཐོག་ཏུ་གཏོང་བ།
- (4) ཟུང་འབྲེལ་ཞིབ་འཇུག་ལོ་འཁོར་མ་འཆར་གཞི་ལྷར་བང་རིམ་སྒྲིག་པ།

139. སྐར་གྱི་གཞི་རྩའི་འབྲེལ་བསྟུང་སྐད་ཀྱི་རྩལ་ནི། དེ་བཞིན་.....།

- (1) ཚད་མཐོའི་སྐད་ཡིག་གི་རྩལ་རེད།
- (2) སྐད་ཡིག་དབྱེ་འབྱེད། (Language of abstraction)
- (3) ཉེན་ལྷན་བེད་སྲོད་དུ་ཡོད་པའི་སྐད་ཡིག
- (4) སྐད་ཡིག་ནང་གི་འབྲེལ་བ། (Interlanguage)

140. གཤམ་གསལ་དེ་སློབ་དེབ་གོ་དོན་རྟོགས་པ་དང་། མིང་ཞིག་ཡར་རྒྱས་འགོ་བར་མི་ཕན་པ་ཡིན།

- (1) མིང་ཚིག་གི་ས་བཟུ། (Word-maps)
- (2) མིང་གཞིའི་དཔེ་རིས། (Alphabet charts)
- (3) བརྗོད་དོན་ས་བཟུ། (Theme-maps)
- (4) དཔེ་རིས་ཚིག་མཛོད། (Picture Dictionaries)

141. གཤམ་གསལ་བརྗོད་གཏམ་དེ་དག་དབྱུང་ཞིབ་གཙོ་བོ་གཉིས་བདེན་པ་རེད།

- (1) ལྷུབ་བྱེད་ཞིབ་འཇུག་དེ་མེད་སློང་སློང་བསྟར་ལས་དོ་སྣང་ཆེ་བ་ཡོད།
- (2) ཞིབ་འཇུག་སློང་བོ་ཞེས་པ་དེ་ལོ་འཁོར་མ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་སློང་དོན་རེད།
- (3) ལྷུབ་བྱེད་ཞིབ་འཇུག་དེ་སློང་ཚན་སྲུ་མ་ཐུད་དེ་འགོ་བ་དེ་རེད།
- (4) ཞིབ་འཇུག་སློང་བོ་དེ་མ་སྐྱུངས་སློན་བཟག་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད།

142. སློབ་པའི་བརྗོད་གཞི་དང་། རིག་གཞུང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ནས་སློབ་མས་སློབ་དེབ་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་དེ་རེད།

- (1) སློང་འོག་རེ་དོན། (Top-down approach)
- (2) སློང་སླེགས་པའི་རེ་དོན། (Top-up approach)
- (3) འོག་སློང་རེ་དོན། (Bottom-up approach)
- (4) འོག་འོག་ཏུ་རེ་དོན། (Bottom-down approach)

143. ཉེན་རྒྱི་བརྗོད་པའི་སྤྱི་བུ་ཚོར་དབྱིན་ཇིའི་དགེ་ལགས་ནས་སྐད་ཡིག་གཉིས་པའི་ཚུལ་གྱི་དབྱིན་སྐད་སློབ་མ་རང་ནས་བརྗོད་དང་མི་
དགོས་པ་བཤད་བཟུགས། རྗེས་སུ་རིམ་གྱིས་རང་ངོས་སམ་དགེ་ལགས་ཀྱི་རོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཡོང་བ་བྱེད་
པའི་བྱིད་རང་ནས་གཤམ་གསལ་དེ་ངོས་བུངས་དགོས།

- (1) བརྗོད་བསྐྱུར་བའི་ཐབས་ལམ།
- (2) སྐད་ཡིག་རང་བཞིན་ཏུ་ཉན་པའི་ཐབས་ལམ།
- (3) སྐད་ཡིག་བརྗོད་པ་ཉེ་བོ་བུང་བ།
- (4) ཐད་ཀར་གྱི་ཐབས་ལམ།

144. སྤང་བའི་བར་གསེང་དུ་བཟླ་བ་དུད་མོ་བ་དེ་ཡང་གལ་ཆེ་བའི་བཀའ་ལ་བལྟ་དགོས་པ།

- (1) རོར་འཁྲུལ་མང་ཆེ་བ་སློབ་མའི་སྤོད་ཚུལ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།
- (2) སློབ་མས་སྤོད་དུས་དང་སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་ལུ་ཁྲུང་ནས་རོར་འཁྲུལ་ཤོར་གྱི་ཡོད།
- (3) སློབ་མས་གོ་དོན་ཉུང་དུ་བཟླ་ནས་རོར་འཁྲུལ་ཡོང་གི་ཡོད།
- (4) རོར་འཁྲུལ་གྱིས་ཡར་རྒྱས་དང་སློབ་སྟོན་ལ་ལས་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད།

145. ག་ཤམ་གསལ་གཅིག་ཞིབ་འཇུག་ཐོག་བདེན་པ་མ་རེད།

- (1) སློབ་མའི་ཡར་རྒྱས་བཟང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུན་པ།
- (2) དེ་ཡིས་སློབ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་སྟོང་སྟོན་བྱས་པ།
- (3) དེ་ཡིས་སློབ་མ་ཡར་རྒྱས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པར་ཕན་ཐོགས།
- (4) དེ་དགོ་ལགས་ཁོ་ནས་གནང་རྒྱ་རེད།

146. ག་ཤམ་གསལ་གཅིག་འདྲིན་གྲ་བཅོས་པ་ལ་ཕན་གྱི་མ་རེད།

- (1) སློབ་མ་རྒྱང་འབྲེལ་ཤོད་རེ་དང་བསམ་ཚུལ་འགྲོ་ལུགས།
- (2) སྤེ་ཚན་ལ་ལས་འགོ་སྤྱད་པ།
- (3) སྐད་རིགས་སྤྱི་མང་ཐོག་ནས་རེ་སྟོན་བྱས་པ།
- (4) སུ་གུ་འགའ་ཤས་འདྲིན་གྲའི་ཚན་བདག་ཏུ་བསྐློས་པ།

147. ག་ཤམ་གསལ་དེ་སྤྱི་ལུ་ཡོངས་གཞི་སྤོད་རྒྱ་རྩོམ་ལེན་མ་རེད།

- (1) སེམས་ཅན་གྱི་སྤོད་ཚུལ། (Animal characters)
- (2) བཟང་སྤོད་ཀྱི་སྟོང་ཐོ་མེད་པ། (Explicit moral values)
- (3) ཡིག་གཞུགས་ཆེན་པོ་དང་ཡོངས་གྲགས་གཅིག། (Big font size & familiar words)
- (4) སྐད་ཆེན་རི་མོ། (Attractive pictures)

148. ག་ཤམ་གསལ་དེ་སྤོད་ཚུལ་ཁོ་ནར་སེམས་པ་ཞིག་མ་རེད།

- (1) འདྲིན་སྤངས་ཞིག་རེད། (Cognitive)
- (2) སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལྟར་རེད། (Socio-cultural)
- (3) ཕན་ལུས་ལྡན་པ། (Affective)
- (4) སེམས་ཁམས་བསམ་ཤེས། (Psychomotor)

149. ལྷ་དེ་ཚོ་སྐད་རིགས་སྣ་མང་དང་། རིག་གཞུང་སྣ་མང་ལམ་སྲོལ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད།

- (1) ཡུལ་ལྷན་སྐད་ (Folktales)
- (2) རང་རྒྱུ་ཁག (Autobiographies)
- (3) ཚན་རིག་བཅོས་མ། (Science fiction)
- (4) ལྷན་རིང་། (Lengthy tale)

150. ག་ཤམ་གསལ་གང་ཞིག་སི་ཉི་པན། ཀར་ཤན་ (Stephen Krashen) གྱི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་བདེན་པ་མ་རེད།

- (1) དེ་ཉི་སྐད་ཡིག་གཉིས་འབྲེལ་བའི་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་རེད།
- (2) དེ་ཉི་སྤྱོད་རྒྱ་དང་དགོས་པ་ལ་བསྐྱུན་ནས་རེད།
- (3) དགོས་མཁོ་གང་དེ་ཤེས་རྒྱ་ལ་པན་པ་རེད།
- (4) སློབ་མས་བརྟག་པ་བྱེད་པར་ཁོ་རང་ལ་དུས་ཚོད་དང་འགོ་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་དགོས་པ་རེད།

- o O o -

www.careerindia.com

གཤམ་གྱི་ལམ་སྟོན་ནམས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་སློབ་དགོས།

- ༡ ་ རི་བ་ཁག་ལ་ལན་མ་བཞོན་སྟོན་རི་དེབ་(Question booklet) ལུ་བཞོན་པའི་རི་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་སློབ་དགོས།
- ༢ ་ རི་བ་གཅིག་ལ་ལན་བཞི་འདམ་ཀ་སྤྲད་ཡོད་པ་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་ལན་ཤོག་གི་སྐོར་དབྱིབས་ནང་སྐྱབ་སྐམ་སྟོན་གང་རུང་གིས་ནག་སྐྱིབ་གཏོང་དགོས། ནག་སྐྱིབ་བཏང་བའི་སྐོར་དབྱིབས་ལ་བསྐྱར་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཚོག
- ༣ ་ ལན་ཤོག་(OMR)སྐབས་ཚེགས་དང་། མངོན་ཏྲགས་(Sign)སོགས་བརྒྱབ་མི་རུང་བ་ཡིན།
- ༤ ་ རི་ཤོག་དང་། ལན་ཤོག་གཉིས་ཀྱི་ཨང་གྲངས་མི་མ་ཐུན་པ་ཡོད་ན་ལམ་སེང་བརྗེ་བོ་བརྒྱབ་དགོས།
- ༥ ་ རྒྱགས་སྟོན་པས། རི་ཤོག་ཨང་དང་། ལན་ཤོག་ཨང་། རོ་ཏྲགས་མ་ཞོར་བ་བྲིས་དགོས།
- ༦ ་ OMRལན་ཤོག་གི་ཏྲགས་བཞོན་པ་དེ་འབྲུལ་ཆས་(a machine)ཀྱིས་འཇམ་གྱི་ཡོད་པས་གསལ་བཤད་ཁག་རང་གི་འཇམ་ཞུགས་ལག་འཁྲེར་(Admit Card)ནང་གང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་འཁྲུག་པ་འབྲི་དགོས།
- ༧ ་ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་(Mobile) དང་ཡིག་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཆས་གང་ཡང་འཁྲུར་ཏེ་ཡོང་མི་ཚོག
- ༨ ་ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་ཁང་(Exam Room) ཡིག་རྒྱགས་ཚོགས་ཁང་(Exam Hall)ནང་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་དང་། འབྲེལ་ལམ་སྐྱུལ་ཆས་(Communication device)ལ་སོགས་འཁྲུར་མི་ཚོག གལ་སྲིད་འཁྲེར་ཡོད་པ་མཇུག་པ་དང་ཉ་གོ་ན་ཁྲེད་རང་གི་ཡིག་ཚད་དཔེ་བལྟས་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁྲེད་རང་ལ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་དང་། ཡིག་ཚད་གཏོང་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་ཕྱད་གནང་གི་རེད།
- ༩ ་ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་རང་གི་རོ་སྟོན་ལག་འཁྲེར་(Admit Card)སྟོན་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༠ ་ ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་སྐབས་ཡིག་རྒྱགས་དོ་དམ་པས་བཀའ་ཁྲོལ་མེད་པར་གང་རུང་དུ་འགོ་མི་ཚོག
- ༡༡ ་ ལན་ཤོག་(Answer sheet)དང་འབྱོར་ཤོག་(Attendance sheet)གི་སྟེང་ས་ཏྲགས་ལན་གཉིས་བཞོན་དགོས། ལན་ཤོག་དེ་ཡིག་ཚད་དོ་དམ་པར་ངོས་པར་དུ་བཅི་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་བྱ་དགོས།
- ༡༢ ་ ཚེས་གཞི་ཡོ་ཆས་(Electronic Device)གང་ཡང་བེད་སྟོན་གཏོང་མི་ཚོག་པ་སེམས་ནང་ནན་བོ་ངེས་དགོས།
- ༡༣ ་ ཁྲིམས་མ་ཐུན་སྐྱིབ་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༤ ་ རི་ཤོག་(Question Paper)དང་ལན་ཤོག་(OMR Answer sheet)གང་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱའི་ཚན་པ་ཅ་བ་ནས་བཞོག་མི་ཚོག
- ༡༥ ་ དུས་ཚོད་རྫོགས་མཚམས་ལན་ཤོག་ཡིག་ཚད་དོ་དམ་པར་འབྲུལ་ཏེ་རི་ཤོག་རང་གི་མཉམ་དུ་འཁྲུར་ཚོག

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइन्ट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस OMR उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक OMR उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/OMR उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना OMR उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने OMR उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और OMR उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल/कक्ष छोड़ने से पूर्व OMR उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue / Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the OMR Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and OMR Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and OMR Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/OMR Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his/her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their OMR Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the OMR Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and OMR Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**